

PARAGUAY PAZAR BİLGİLERİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI	3
2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ	8
3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER.....	13
4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER	18
5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER	20

1. DIŞ TİCARET POLİTİKASI VE UYGULAMALARI

Dış Ticaret Politikası

Paraguay, soya fasulyesi üretimi ve hidroelektrik üretiminde uzmanlaşmış, geliőmekte olan bir tarım ekonomisidir. Paraguay, tarım, hidroelektrik ve bölgesel ortaklarla (özellikle Brezilya ve Arjantin) ticarete dayalı küçük ve açık bir ekonomidir. Verimli topraklar ve önemli hidroelektrik kapasitesi de dahil olmak üzere bol doğal kaynaklardan yararlanmaktadır; Itaipú ve Yacyretá barajlarından yapılan elektrik ihracatı önemli bir döviz kaynağı sağlamaktadır. Soya fasulyesi, sığır eti ve elektrik başlıca ihracat gelir kaynaklarıdır. Makroekonomik temeller sağlam kalmasına rağmen ekonomi, iklim şoklarına, dış talepteki dalgalanmalara ve verimliliği düşüren ve vergi gelirlerini kısıtlayan yüksek kayıt dışılığa karşı savunmasızdır.

Peña yönetimi, makroekonomik istikrarı destekleyen piyasa dostu bir gündemle birlikte genel olarak ortodoks mali ve para politikaları izlemektedir. Peña hükümeti, özel yatırımları çekmeye ve makroekonomik istikrarı korumaya odaklanan geniş anlamda ortodoks ve piyasa dostu bir ajanda izleyecektir. Mali konsolidasyon çabaları devam edecek; hükümet, Paraguay'ın büyük kayıt dışı ekonomisini dikkate alarak vergi tahsilatını güçlendirmek, vergi kaçakçılığını azaltmak ve küçük ve orta ölçekli işletmelerde (KOBİ) uyumu artırmak amacıyla elektronik fatura sistemini genişletecektir. Kurumlar vergisi oranı %10 seviyesinde kalacaktır; bu oran, Paraguay'ı hidroelektrik dışında sınırlı doğal kaynaklara sahip ve denize kıyısı olmayan bir ülke olarak yatırım çekme açısından avantajlı hâle getirmeyi amaçlamaktadır.

Hükümet ayrıca büyümeyi desteklemek ve ekonomiyi tarım ve hidroelektrik dışına çeşitlendirmek için kamu-özel ortaklıklarını (PPP) stratejisinin temel unsuru olarak teşvik etmektedir. En büyük projelerden biri, yerel Paracel firmasının Asunción yakınlarında geliőtirdiğı 4 milyar ABD doları (yaklaşık GSYH'in %9'u) değerindeki selüloz fabrikasıdır. Tesisin, 2027 sonunda tamamlanması planlanmakta olup, doğrudan ve dolaylı olarak binlerce iş imkânı yaratması, ihracatı artırması ve lojistik ile taşımacılık gibi yan sanayileri desteklemesi beklenmektedir.

Bir diğör önemli girişim, İngiltere merkezli Atome şirketinin Paraguay'daki yatırımlarını 2 milyar ABD dolarını (yaklaşık GSYH'in %4,5'i) aşacak şekilde genişletmesi ve yeşil hidrojen ile sentetik yakıt üretimini artırmayı hedeflemesidir. Bu projeler, Paraguay'ın Itaipú ve Yacyretá hidroelektrik santrallerinden elde edilen yenilenebilir enerji avantajını kullanarak bölgesel düşük emisyonlu enerji merkezi olma hedefiyle uyumludur. Yeşil hidrojen yatırımları, aynı zamanda hükümetin iklim gündemi kapsamında belirlediğı karbon azaltım taahhütleri ve IMF'nin Direnç ve Sürdürülebilirlik Fonu (RSF) ile paralellik göstermektedir.

Paraguay ayrıca, enerji üretiminde çeşitliliği artırmak için Arjantin'in Vaca Muerta kaya gazı sahasından doğal gaz ithalatını araőtırmaktadır. Bu girişim, hidroelektrik dışındaki enerji kaynaklarını artırarak kuraklık dönemlerinde enerji kesintisi riskini azaltacak, sanayi kullanıcıları için enerji güvenilirliğini artıracak ve imalat sektöründe uzun vadeli büyümeyi destekleyecektir. Başlangıçta kamyonla yapılacak ithalatın ileride bölgesel boru hatları aracılığıyla devam etmesi planlanmaktadır.

Planlandığı şekilde yürütüldüğünde, bu altyapı ve enerji projeleri, GSYH büyümesini destekleyecek, özel sektör gelişimini hızlandıracak ve Paraguay'ın iklim kaynaklı şoklara karşı direncini artıracaktır. Orta vadede, projeler Arjantin ve Brezilya ile bölgesel entegrasyonu güçlendirecek ve Paraguay'ı Latin Amerika'da yeşil yatırım için öne çıkan bir ülke olarak konumlandıracaktır. Bununla birlikte, uygulama riskleri—düzenleyici belirsizlik ve lojistik darboğazlar—özellikle yeşil hidrojen gibi yeni gelişen sektörlerde önemli bir zorluk olarak kalmaktadır. Bu eksikliklerin giderilmesi, mevcut yatırım portföyünün tam ekonomik potansiyelinin açığa çıkarılması için kritik öneme sahiptir.

Ticaret ve dış sektör riskleri orta düzeydedir; bu durum, Paraguay'ın uluslararası finansmana erişiminin iyi olması ve geniş döviz rezervleri yastığı ile desteklenmektedir. Artan doğrudan yabancı yatırım girişleri, turizm gelirleri ve yurtdışından gelen havaleler, cari işlemler açığını karşılamaya yardımcı olmaktadır. Bununla birlikte, dış gelirlerin büyük kısmı hâlen mal ihracatından kaynaklanacaktır; özellikle tarım ürünleri (başta soya fasulyesi ve sığır eti) ve hidroelektrik enerji satışları bu kalemleri oluşturmaktadır.

Paraguay, sınırlı doğrudan ticaret maruziyeti ve ABD yönetiminin uyguladığı evrensel %10 gümrük tarifi nedeniyle, yeniden ABD korumacılığına yönelik olası ekonomik etkilerden nispeten izole konumdadır. Bu durum, Paraguay mallarını, daha yüksek tarifelerle karşı karşıya kalan ülkelerin mallarına kıyasla daha rekabetçi hâle getirmektedir. Tarife seviyelerinin mevcut düzeyde kalması beklenmektedir.

17 Ocak 2026 tarihinde imzalanan AB-Mercosur Serbest Ticaret Anlaşması'nın onaylanması durumunda uzun vadede, Paraguay tarım ihracatçılarının Avrupa pazarına erişimi artabilecek, ticaret dengesine destek sağlayacaktır.

Genel olarak olumlu görünümüne rağmen, aşağı yönlü riskler mevcuttur. Paraguay'ın ihracat yapısı oldukça yoğun olup, toplam ihracatın yaklaşık üçte ikisi Brezilya ve Arjantin'e yöneliktir; bu durum, iki pazardaki olası şok ve ekonomik durgunluklara karşı kırılganlık yaratmaktadır. Olumsuz hava koşulları da tekrarlayan bir risk faktörü olabilecektir.

Dış Ticaret Mevzuatı

Dışişleri Bakanlığı bünyesinde bulunan Dış Ticaret ve Yatırım Müdürlüğü, dış ticaretle ilgili konuları, özellikle de Paraguay menşeli ürünlerin pazara erişimlerinde yaşanan zorlukları ele alır. Bu anlamda Paraguay'ın ikili ticaret toplantılarına katılımını koordine etmekte, Paraguay ürünlerinin yurt dışında tanıtılmasına ve yatırımların çekilmesine yönelik faaliyetlere aktif olarak katılmaktadır. Benzer şekilde, diğerlerinin yanı sıra bitki hayvan sağlık anlaşmaları, çifte vergilendirme anlaşmaları, yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması anlaşmalarının müzakerelerinin koordine edilmesinden sorumludur¹.

Paraguay Gümrük İdaresi, web sayfasında yönetmelikler, kararnameler, gümrük kanunları ve tarife nomanklatürü bilgilerini yayınlamaktadır. Paraguay, ülkede faaliyet gösteren tüm şirketlerin bir gümrük komisyoncusu hizmetleriyle sözleşme yapmasını zorunlu kılmaktadır. Gümrük komisyoncusu ücretleri Paraguay yasalarına göre standartlaştırılmıştır².

¹ <https://www.mre.gov.py/direccion-general-de-comercio-exterior-dgce/>

² <https://www.dnit.gov.py/web/portal-institucional/>

Genel ithalat için gereken belgeler arasında yerel bir banka tarafından verilen banka poliçesi veya akreditifin yanı sıra ticari mal satıcısı tarafından sağlanan şu belgeler yer alır: (a) ticari fatura, (b) konşimento, (c) çekli listesi ve (d) menşe belgesi. Paraguay, her ithalat gönderisi için özel belgelerin (örneğin, ticari makbuz, menşe şahadetnamesi ve kargo manifestosu) menşe ülkedeki Paraguay konsolosluğu tarafından veya bir ücret ödenmesi şartıyla Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmesini gerekli kılmaktadır.

İthalat işlemlerinin Paraguay Merkez Bankası'na bildirimde bulunularak yetkili bankalar aracılığıyla yapılması gerekmektedir.

Gümrük Tarifeleri

Ulusal vergilendirme yapısı, MERCOSUR Ortak Sınıflandırması (NCM) ve MERCOSUR Ortak Dış Tarifesine (CET) dayanmaktadır ve bu da Armonize Malların Tanımlanması ve Kodlanması Sistemi kurallarına dayanmaktadır.

Anılan sistem ithalat ve iç vergilerin belirlenmesi, menşe kurallarının belirlenmesi, istatistiklerin hazırlanması ve benzeri amaçlar için kullanılır. Mayıs 2023 itibarıyla Armonize Sistem VII Değişikliği ile güncellenen Paraguay Mevcut Ulusal Tarifesinde (ANV), tarife uygulanan 10.437 adet tarife satırı (sekiz haneli) vardır ve bu tarifeler % 0 ile %35 arasındadır³.

Gümrük Vergisine eklenen ithalatçıların ödemesi gerekenler:

- KDV %10 (genel itibarıyla uygulanan oran olup bazı ürünler için farklı oran uygulanabilmektedir.)
- Değerleme Hizmeti %0,5

Vergiler ve Gerekli Belgeler Hesaplayıcısı, Ulusal Gümrük Müdürlüğü'nün vatandaşların ve genel olarak ilgili tarafların ithalat için ödenmesi gereken gümrük vergilerinin yaklaşık tahminini hızlı ve kolay bir şekilde yapabilmeleri için sunduğu yeni bir bilgisayar aracıdır⁴.

İç Vergiler

Ocak 2020 tarihinden itibaren mikro ve küçük işletmelerin kayıt altına alınmasını kolaylaştırmak amacıyla ticari faaliyetlere ilişkin vergilerin birleştirilmesini de beraberinde getiren bir vergi sistemi yürürlükte⁵.

Vergi Rejimi Gelir Vergisi:

- Kurumlar gelir vergisi (IRE) %10
- Temettü ve kamu hizmetleri vergisi (IDU) %8 ila %15 arasında
- Yerleşik olmayanlara ilişkin vergi (INR) %15
- Kişisel gelir vergisi oranı (IRP) %8, %9 ve %10

Katma Değer Vergisi (IVA)

Genel oran %10 olup, münhasıran konuta yönelik taşınmazların kiralanmasında, mülk satışı için kredi ve finansmana ilişkin faiz, komisyon ve ek ücretler ile Kamu Sağlığı ve Sosyal Refah

³ <https://www.mef.gov.py/es/dependencias/viceministerio-de-economia-y-planificacion/politica-economica>

⁴ <https://secure.dnit.gov.py/presupuesto/app/#/home>

⁵ <https://www.rediex.gov.py/en/esquema-tributario-mas-competitivo-de-la-region/>
<https://www.dnit.gov.py/web/portal-institucional>

Bakanlığı'na kayıtlı ilaçların satışı ve ithalatının yanı sıra yağ, mate çayı, süt, yumurta, un ve iyotlu tuz; tarım, bahçecilik ve meyve ürünlerinin satışı ve ithalatı; muhafazası için gerekli olanlar dışında herhangi bir değişikliğe veya dönüşüme uğramamak kaydıyla hayvancılık ürünleri ve bunların birincil türevlerinin satışı ve ithalatı için %5 şeklinde özel oranlar uygulanmaktadır.

Seçici Tüketim Vergisi (ISC)

Belirli malların ithalatından ve yurtiçinde üretilen malların ilk fabrika satışından vergi alınmaktadır. Ürünler arasında yakıtlar, tütün, alkollü içecekler, yüksek şeker içerikli içecekler, yüksek kalorili paketlenmiş gıdalar ve lüks mallar yer almaktadır. Oran %1 ile %50 arasında değişmektedir.

Belge ve Tapu Vergisi (IAYD)

Kambiyo senetleri, poliçeler, yerel çekler, havaleler, kredi notları ve genel olarak, işlemin lehdarının ilgili mali evrakı çıkarandan başka bir kişi olması durumunda ülke içinde fon transferini ve fon veya yabancı para transferini içeren her türlü işlemi vergilendirir. Bu oran yurt içine aktarıldığında yüzde 1,5; yurt dışına aktarıldığında ise yüzde 2 olmaktadır.

Emlak Vergisi

Asuncion'da ve ülkenin geri kalanındaki belediyelerde bulunan kentsel gayrimenkullerin vergi sistemi, mülkün başkentte ya da ülkenin diğer bölgelerinde yer almasına göre, Maliye Bakanlığı Ulusal Kadastro Servisi tarafından belirlenir. Her birinin değeri aynı zamanda kentsel veya kırsal alanlarda ve asfalt, arnavut kaldırımlı veya asfaltsız sokaklarda bulunmalarına da bağlıdır.

Ürün Standartları ile ilgili Uygulamalar

Paraguay'daki standartlara ilişkin rejim, zorunlu ve gönüllü standartları içermektedir. Ülkede kamu ve özel uygunluk değerlendirme kuruluşları faaliyet göstermektedir.

Ulusal Teknoloji, Standardizasyon ve Ölçüm Enstitüsü (INTN), Paraguay'ın standartlar rejimini geliştirmekten sorumlu hükümet organıdır. (<https://www.intn.gov.py/>)

Et ve yan ürünleri etkileyen standartlar, Ulusal Hayvan Kalitesi ve Sağlığı Servisi (SENACSA) (<https://www.senacsa.gov.py/>) tarafından yürütülürken, tarım kimyasallarını etkileyen standartlar, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı olan Ulusal Tohum ve Sebze Kalitesi ve Sanitasyon Servisi (SENAVE) tarafından ele alınmaktadır.

Sağlık konularına ve gıda maddelerine ilişkin spesifik standartlar, Ulusal Sağlık Teftiş Müdürlüğü (DINAVISA) veya Ulusal Gıda ve Beslenme Enstitüsü (INAN) aracılığıyla Halk Sağlığı Bakanlığı'nın kapsamına girmektedir. (<https://dinavisa.gov.py/>; <https://www.inan.gov.py/site/>)

Mercosur Standartlar Birliği (Asociacion Mercosur de Normalizacion - AMN), Mercosur çapında standartlar oluşturmak için birlikte çalışan Mercosur Üye Devletlerinin standart enstitülerinden oluşmaktadır. (<https://www.amn.org.br/>)

Test Etme, Muayene ve Belgelendirme

Uygunluk değerlendirmesi, teknik düzenleme veya gönüllü standartlarla ilgili belirli gereksinimlere uygunluğu göstermek için gereken tüm faaliyetleri içermektedir. Uygunluk değerlendirmeleri, test ve kalibrasyon laboratuvarlarını, ürün belgelendirme kuruluşlarını, akreditasyon kuruluşlarını, muayene ve doğrulama birimlerini, kalite sistemi kayıt şirketlerini ve diğer ilgili kuruluşları içerebilmektedir.

Aşağıda başlıca ulusal test kuruluş(lar)ı ve uygunluk değerlendirme kuruluşları yer almaktadır.

- Ulusal Teknoloji, Standardizasyon ve  l  m Enstitüsü (INTN) - <https://www.intn.gov.py/>
- Ulusal Hayvan Kalitesi ve Sağlık Hizmeti (SENACSA) - <https://www.senacsa.gov.py/>
- Ulusal Tohum ve Sebze Kalitesi ve Sanitasyon Hizmeti (SENAVE) - <https://www.senave.gov.py/>
- Ulusal Gıda ve Beslenme Enstitüsü (INAN) - <https://www.inan.gov.py/site/>
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması Genel Müdürlüğü – <https://www.paraguay.gov.py/oe/sedeco>
- Ulusal Sağlık Teyakkuz Müdürlüğü (DINAVISA) - <https://dinavisa.gov.py/>

 r n belgelendirmesi ISO standartlarına göre düzenlenir.

Yerel akreditasyon kurumu, Ulusal Bilim ve Teknoloji Konseyi'ne (CONACYT) bağlı Ulusal Akreditasyon Kurumu'dur (ONA). (<https://www.conacyt.gov.py/>)

Paketleme ve Etiketleme

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bağlı Tüketiciyi Koruma M d rl ę ⁶, etiketleme ve işaretleme standartlarını kontrol eder. Mevzuat, Paraguay yasalarına ilişkin bağlantılı referans sitesinde bulunabilir. Paraguay düzenlemeleri, yerli ve ithal ürünlerde menşe ülkesinin etiketlenmesini zorunlu kılmaktadır. Tıbbi  r nler ve bazı tüketim mallarında son kullanma tarihlerinin belirtilmesi zorunludur. Sigara gibi tehlikeli ürünlere ilişkin sağlık uyarıları görünür şekilde etiketlenmelidir. İthal bira ürününün ayrıntılı üretim ve içerik bilgilerinin ambalaj noktasında etiketlenerek İspanyolca olarak gösterilmesi gerekmektedir. Benzer düzenleme tekstil ürünleri ve ayakkabılar için de geçerlidir. Sabunlar ve deterjanlar açıkça "tripolifosfat içermez" olarak etiketlenmelidir.

Teknik Engeller

Paraguay ithalata büyük ölçüde açık bir ülkedir, ancak ateşli silahlar gibi bazı ürünlerde kısıtlamalar mevcuttur. Paraguay, kullanılmış giysilerin ve on yıldan daha eski arabaların ithalatını yasaklar, ancak otomobil ithalatı kısıtlamalarına ilişkin çok sayıda istisna bulunmaktadır. Buna ek olarak hükümet bazen yerli üreticileri korumak için bazı sebzelere ( rneğin domates, dolmalık biber ve soğan) mevsimsel kısıtlamalar getirebilmektedir.

⁶ <https://www.paraguay.gov.py/oe/sedeco>

Paraguay, kişisel hijyen ürünleri, kozmetik ürünleri, parfümler ve banyo malzemeleri, tekstil ve giyim, böcek ilaçları, tarım kimyasalları, kümes hayvanları, dikenli teller, filmaşınlar ile çelik ve demir çubuklar için otomatik olmayan ithalat lisansları talep etmektedir⁷. Ruhsat alınması Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın⁸ incelemesini gerektirir. Kişisel hijyen ürünleri, kozmetik ürünleri, parfümler ve tuvalet malzemelerinin ithalatı da sağlık sertifikası gerektirdiğinden Sağlık Bakanlığı tarafından incelemeye tabi tutulmalıdır. İthalat lisansı süreci genellikle on gün sürer ancak sağlık sertifikası gerektiren mallar için bu süre 30 güne kadar uzayabilmektedir. Düzenlendikten sonra sağlık sertifikaları 30 gün süreyle geçerlidir.

Piyasaya arz edilen tüm ürünlerin güvenli ve kaliteli olmasını sağlamak ülkelerin en temel öncelikleri arasındadır. Bu amaçla, ürünlerin uyması gereken teknik kriterler (standartlar ve teknik düzenlemeler) ile ürünlerin bu kriterlere uygun üretildiğini belgeleyen uygunluk değerlendirmesi işlemlerine günümüzde daha fazla başvurulmaktadır. Standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi prosedürleri, sınai, ekonomik ve ticari gelişmeye katkıda bulunan, insan can ve mal güvenliğini korumayı amaçlayan, modern ekonominin ve standardizasyon sisteminin temel taşlarıdır.

Bununla birlikte, standartlar, teknik düzenlemeler ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri çoğu zaman insan sağlığı ve güvenliği gibi meşru amaçların ötesinde ticarete teknik engeller olarak adlandırılan ve uluslararası ticaretin serbest akışını olumsuz etkileyen engellere yol açmaktadır. Uluslararası kabul görmüş standartlardan farklı teknik kriterler belirlenmesi ve gerektiğinden katı test ve belgelendirme işlemlerinin zorunlu kılınması bu alandaki en önemli sorunlardır. Şeffaf bir şekilde kabul edilmeyen ve uygulanmayan bu düzenlemeler ihracatçı firmalar açısından ek külfet ve maliyetlere de yol açmakta ve rekabet edebilirliklerini güçleştirmektedir. İhracatta karşılaştığımız ticarete teknik engellerin önlenmesi, sürdürülebilir ihracat artışının sağlanması açısından da önemlidir.

Bu kapsamda, T.C. Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında konu ile ilgili ayrıntılı bilgi mevcuttur (<https://teknikengel.ticaret.gov.tr/>). Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesi, ihracatçılarımızın ticarete teknik engeller alanında yararlanacağı ve etkin olarak kullanacağı temel bir platform olarak yapılandırılmıştır. Bu çerçevede; ihracata konu ülkenin ticarete teknik engeller uygulamaları hakkında bilgi sahibi olunabilmekte, ihtiyaç duyulan ülke mevzuat ve uygulamaları hakkında ilave bilgiler Bakanlığımızdan talep edilebilmekte ve ihracatta karşılaşılan ticarete teknik engeller interaktif olarak Bakanlığımıza bildirilebilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik suretiyle ilgilenilen ülke ve ürün gruplarına ilişkin taslak düzenlemeler e-posta ile günlük olarak gönderilmektedir. Ayrıca, firmalarımız ihracatlarını olumsuz etkileyebilecek diğer ülke düzenlemelerini taslak aşamasında öğrenip yorum yapabilmektedir. Ticarete Teknik Engeller İnternet Sitesine üyelik ücretsizdir.

⁷ <https://www.mic.gov.py/?s=licencias+previas+para+importacion#>

⁸ <https://www.mic.gov.py/>

2. PAZARIN ÖZELLİKLERİ

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

Ulusal Fikri Mülkiyet Müdürlüğü (DINAPI), tek amacı fikri mülkiyet haklarını korumak olan ve sınai mülkiyetten sorumlu kurumdur. (<https://www.dinapi.gov.py/portal/v3/?url=/>)

Patent tescili başvuruları Ulusal Fikri Mülkiyet Müdürlüğü giriş masasına yapılmalıdır. İlgili taraflar veya temsilcileri, www.dinapi.gov.py web sitesinde bulunan formları, burada doldurulması tüm zorunlu verilerle birlikte beş nüsha halinde doldurmalıdır.

Geçerlilik, başvurunun ülkede yapıldığı tarihten itibaren 20 yıldır.

Marka tescili

Kayıt DINAPI aracılığıyla yapılmaktadır. Her başvuru öncelikle 1.294/98⁹ sayılı Ticari Markalar Kanununun gerekliliklerini karşıladığının doğrulanması için resmi bir incelemeye tabi tutulmaktadır.

Gereklilikler yerine getirildikten sonra, başkentteki bir gazetede üç gün üst üste yayın yapılmasını ve haklarının etkilendiğini düşünen üçüncü kişilerin itirazda bulunabilmesi için yasanın öngördüğü süreyi gerektiren bir yayım emri çıkarılır (60 iş günü).

İtiraz davaları, davaların işlenmesinden ve çözümlenmesinden sorumlu olan Dava Sekreterliği'nde ele alınır.

İtiraz olmaması durumunda, yasal süre geçtikten sonra başvuru sahibi veya vekili, başvuru ekinde ilgili gazetelerde yapılan yayınları teslim eder ve maddi inceleme sürecinin yürütülmesinden sorumlu olan Arka Plan Raporu bölümüne gider.

Bu inceleme, önceki teknik araştırmanın ve marka tescilinin fizibilitesine ilişkin analizi içermektedir. Herhangi bir engel yoksa Marka Direktörü tarafından ikinci kez tasdik yapılır ve ardından kararla marka verilir, tescil numarası ve verilme tarihi belirlenir ve son olarak tescil düzenlenerek ilgililere teslim edilir.

Maddi inceleme sırasında, karıştırılma veya halihazırda tescilli bir ticari markayla ilişkilendirilme riski taşıyan veya kanunda belirtilen yasaklardan herhangi birine aykırı bir arka plan bulunması durumunda, marka reddedilir.

Markanın geçerlilik süresi, tescilin verildiği tarihten itibaren 10 yıldır ve eşit sürelerle süresiz olarak yenilenebilir.

Paraguay'da tescilli ticari markaların ve patentlerin durumunu görüntülemek için <https://joaju.dinapi.gov.py/> linki kullanılabilir.

⁹ <https://www.bacn.gov.py/leyes-paraguayas/862/de-marcas>

Dağıtım Kanalları

Paraguay'ın tercihli veya özel pazarlama kanalları bulunmamaktadır. İthal mallar yabancı şirketlerin bağlı ortaklıkları, yerel ithalatçılar, distribütörler ve/veya bayiler aracılığıyla pazarlanabilmektedir. Başlıca dağıtım ve satış merkezleri Asuncion, Ciudad del Este ve Encarnacion şehirleridir.

İthal ürünler ülkeye havayolu ile Asuncion ve Ciudad del Este uluslararası havaalanları üzerinden; su yolu ile Rio de la Plata Havzası'ndaki deniz limanları üzerinden aktarma yapıldıktan sonra Paraguay ve Parana nehirleri üzerindeki limanlar yoluyla; karayolu ile güney Brezilya, Rio de la Plata Havzası ve kuzey Şili'deki deniz limanları üzerinden aktarıldıktan sonra Asuncion, Encarnacion, Ciudad del Este veya Pedro Juan Caballero'dan girmektedir.

Paraguay'da faaliyet göstermek isteyen yabancı firmaların, kendilerine yardımcı olacak deneyimli yerel avukatlar ve temsilciler ile çalışmayı tercih etmelerinde fayda bulunmaktadır.

Tüketici Tercihleri

Paraguaylı tüketiciler yabancı menşeli ürünlere nispeten açıktırlar. Paraguaylı tüketiciler Arjantin, Brezilya, Çin veya ABD'de üretilen ürünlere karşı negatif bir tutum içerisinde bulunmamaktadırlar.

Satış Teknikleri ve Satışı Etkileyen Faktörler

Paraguay'ın tercih edilen ya da özel pazarlama kanalları yoktur¹⁰. İthal edilen ürünler, yabancı şirketlerin bağlı ortaklıkları, yerel ithalatçılar, dağıtıcılar ve/veya bayiler aracılığıyla pazarlanabilir. Başlıca dağıtım ve satış merkezleri Asunción, Ciudad del Este ve Encarnación şehirleridir.

İthalat ülkeye; Asunción ve Ciudad del Este uluslararası havalimanları üzerinden hava yoluyla; Río de la Plata Havzası'ndaki deniz limanları üzerinden aktarma yapıldıktan sonra Paraguay ve Paraná nehirleri üzerindeki limanlardan nehir yoluyla; ayrıca Güney Brezilya, Río de la Plata Havzası ve Kuzey Şili'deki deniz limanlarından aktarma yapıldıktan sonra Asunción, Encarnación, Ciudad del Este veya Pedro Juan Caballero'ya kara yoluyla girmektedir.

Paraguay'da faaliyet göstermek isteyen yabancı firmaların genel olarak, deneyimli yerel avukat ve/veya temsilci ile çalışması ve Paraguay'da faaliyet göstermelerine yardımcı olmak için Paraguaylı şirketlerle ortak girişimlerde bulunması tavsiye edilmektedir.

Uygun bir acentanın/distribütörün seçimi önem arz etmektedir. Yerel bir distribütör ile herhangi bir yasal sözleşme yapmadan önce yabancı firmalar, yabancı şirketlerin Paraguaylı

¹⁰ <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/paraguay-distribution-and-sales-channels>

distribütörlerle olan sözleşmeleri feshetme, değiştirme veya yenilememe konusunda "haklı sebep" göstermelerini gerektiren Paraguay Kanunu 194'ü anlamaları önemlidir.

Yabancı tedarikçilerin yakın teması ve periyodik ziyaretleri, yerel iş ortaklarıyla bağların güçlendirilmesine yardımcı olmak için çok önemlidir.

Ekspres teslimat Paraguay'da popülerdir. Gıda ve ilaç dağıtım hizmetleri yaygındır ve belge teslimatı ile kuru temizleme, market ürünleri ve evcil hayvanlarla ilgili ürünler gibi ürünlerin teslimatları da yaygınlaşmaktadır.

Paraguay'da pazarlama için genellikle satış broşürlerinin ve materyallerinin İspanyolca dilinde hazırlanması tavsiye edilmektedir.

Paraguay, komşularına kıyasla nispeten küçük bir pazar olduğundan, yabancı ürünlerin bazı dürüst olmayan yerel temsilcilerinin, Brezilya ve Arjantin'e gönderilmek üzere korsan veya gri piyasa versiyonları taşınan sevkiyatları görmezden gelmeleri karşılığında kaçakçılardan yan ödemeler kabul ettikleri bildirilmektedir. Diğer bazı temsilciler ise dağıtım anlaşmalarını doğrudan ihlal ederek büyük miktarlarda lüks ürünü uzak üçüncü ülke pazarlarına yeniden ihraç etmiştir. Bu örnekler, temsilcilerin ve lisans sahiplerinin faaliyetlerinin bağımsız şekilde izlenmesinin önemini vurgulamaktadır.

Kamu İhaleleri

Tüm kamu alım ihalelerini yöneten Paraguay Ulusal Kamu İhale Müdürlüğü (DNCP), şeffaflığı artırmak için web tabanlı bir sistem uygulamaya koymuştur. DNCP'nin web sitesi, potansiyel yüklenicilerin ihalelerin durumunu daha kolay takip edebilmeleri ve teklif hazırlayabilmeleri için yaklaşan talepler hakkında bilgi sağlar. Yabancı firmalar, "uluslararası" sayılan ihalelere ve "ulusal" ihalelere, yabancı firmaların yerel yasal acenta veya temsilcileri aracılığıyla teklif verebilmektedir. Paraguay kanunu, yerli mal ithal maldan yüzde 20'ye kadar daha yüksek fiyatlı olsa bile, yabancı tedarikçilere açık kamu alımlarında yerel olarak üretilen mallara öncelik vermektedir¹¹.

Paraguay'ın kamu alımları tarihsel olarak yaygın yolsuzluk içermiştir, ancak hükümet şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırmak için çaba göstermektedir. Hükümet ihalelerine katılan ABD firmalarının, katılım kararı verildikten sonra büyükelçiliğin Ekonomi ve Ticaret Bölümü ile iletişime geçmeleri ve Washington, D.C.'deki Savunuculuk Merkezi aracılığıyla bir savunuculuk anketi göndermeleri şiddetle tavsiye edilmektedir. Geçmişte hükümet ihalelerinde elçilik savunuculuğu daha şeffaf bir sürecin sağlanmasına yardımcı olmuştur.

Tüm kamu alımları ihalelerini yöneten Paraguay Ulusal Kamu Sözleşmeleri Müdürlüğü (DNCP), şeffaflığı artırmak için web tabanlı bir sistem başlattı. DNCP'nin web sitesi, potansiyel yüklenicilerin yarışmaların durumunu daha kolay takip edebilmeleri ve kapanış tarihinden önce teklifleri hazırlayabilmeleri için yaklaşan talepler hakkında bilgi sağlar. Paraguay'ın Kamu Sözleşmeleri Yasası, ulusal ve yerel düzeylerde yaklaşık 6.000\$'ı aşan değere sahip tüm kamu

¹¹ <https://www.contrataciones.gov.py/>

sözleşmelerinin DNCP aracılığıyla yapılması gerektiğini şart koşmaktadır. Yabancı firmalar, yabancı firmaların yerel yasal temsilcileri veya temsilcileri aracılığıyla "uluslararası" olarak kabul edilen ihalelere ve "ulusal" ihalelere teklif verebilirler. Paraguay yasası, yerli mal ithal edilen maldan yüzde 20'ye kadar daha pahalı olsa bile, yabancı tedarikçilere açık kamu alımlarında yerel olarak üretilen mallara öncelik verir.

Ekim 2013'te Paraguay Kongresi, kamu altyapısında Kamu-Özel Ortaklıklarını (PPP'ler) teşvik etmek ve özel sektör kuruluşlarının su ve sanitasyon gibi temel hizmetlerin sağlanmasına katılmasına izin vermek için bir yasa çıkardı. PPP yasası için uygulama yönetmelikleri Mart 2014'te imzalandı. Sonuç olarak, Yürütme Organı artık Kongre onayına gerek kalmadan doğrudan özel sektörle anlaşmalar yapabilir. Paraguay Kamu Hizmetleri Bakanlığı, 2019'da Asuncion ile Ciudad del Este arasındaki ana otoyolun genişletilmesi olan ilk PPP'sini başlattı. Birkaç yol, Paraguay Nehri için bir tarama projesi, Ciudad del Este'deki atık su arıtma projesi ve Sosyal Güvenlik Enstitüsü için bir tıbbi depolama tesisi değerlendirme aşamasındadır.

Paraguay, DTÖ Hükümet Satın Alma Anlaşması'na taraf değildir. GPA Komitesi'nde gözlemci statüsüne sahiptir.

3. ÖNEMLİ SEKTÖRLER

Tarım ve Hayvancılık

Paraguay dünyanın en büyük organik şeker ihracatçısı, ikinci büyük stevia üreticisi ve ihracatçısı, üçüncü büyük soya ihracatçısı ve sekizinci büyük sığır eti ihracatçısıdır¹².

Paraguay'ın tarım ve hayvancılık üretimini iyileştirme çabaları, hayvan genetiği gibi temel girdiler için fırsatlar sunuyor. Çiftçiler ve çiftlik sahipleri, kaliteli girdi kullanmanın operasyonlarının kârlılığı açısından önemli bir faktör olduğunun bilincindedir ve gübre, haşere kontrolü ve tarım ekipmanları için fırsatlar sunan ileri üretim uygulamalarını benimsemektedir.

İşlenmiş meyveler, sebzeler ve içecekler de dahil olmak üzere işlenmiş gıdalar ve yüksek değerli ürünler de ABD'li ihracatçılar için umut vaat ediyor. Taze meyve ve sebzelere talep daha zayıf, ancak dondurulmuş ve konserve ürünler kolaylıkları ve tekdüze kaliteleri nedeniyle geniş çapta kabul gördü.

Paraguay, Çin'den sonra dünyanın en büyük ikinci stevia üreticisidir. Paraguay, yeni ve kullanılmış işleme makinelerinin satılması için fırsatlar yaratan küresel bir stevia tedarikçisi olma potansiyeline sahiptir. Stevia için en önemli pazar şu anda alıcıların onu tatlandırıcı ve aroma maddesi olarak kullandığı yiyecek ve içecek endüstrisidir. Diğer önemli stevia pazarları arasında sağlık ve çay yer almaktadır.

Çiftçiler ve çiftlik sahipleri, kaliteli girdi kullanmanın operasyonlarının kârlılığı açısından önemli bir faktör olduğunun bilincindedir ve ileri üretim uygulamalarını benimserler. Traktörler ve aksesuarları, hasat makineleri, buldozerler, kazıcı kepçeler ve ekskavatörler, başarılı bir hasat beklentisine bağlı olarak genellikle yüksek talep görmektedir. Paraguay, Latin Amerika'da kullanılmış makine ithalatına izin veren birkaç ülke arasında yer alıyor. Diğer ihracatçı ülkelerden gelen rekabet güçlüdür ve ihracatçıların başarılı olmak için daha düşük fiyatlarla rekabet etmesi ve iyi bir devam hizmeti sunması gerekiyor.

Ülkenin batı yarısındaki Chaco bölgesi de dahil olmak üzere Paraguay'da sulama projeleri için bir fırsat ortaya çıkabilir. Gübre, tohum ve diğer ürünlerin satış fırsatları güçlü olmaya devam ediyor.

Paraguay et, soya fasulyesi, mısır, pirinç ve diğer tarım ürünlerinin üretim ve ihracatıyla öne çıkmaktadır.

Fakat endüstriyel katma değeri artırmayı ve küresel pazarlarda rekabet edebilecek ürünler geliştirmeyi hedeflemektedir. İşgücü maliyetleri, enerji ve uluslararası lojistik avantajları rekabet gücünü arttırmaktadır.

Paraguay, Dünya Bankası verilerine göre; dünya ortalaması olan 0,19 hektarın üç katından fazla, kişi başına 0,71 hektara denk gelen 4,8 milyon hektar tarım ve hayvancılık alanıyla, dünyada kişi başına en fazla ekilebilir araziye sahip on ülke arasında yer almaktadır.

¹² <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/paraguay-agricultural-sectors#:~:text=Overview,beef%20to%20the%20United%20States.>

Kırsal kesim Paraguaylı işgücünün %20'sini doğrudan istihdam eder. Buna ek olarak sanayi, ticaret, ulaşım ve ilgili hizmetlerde tarımsal üretimle ilgili binlerce iş olanağı mevcuttur.

Kırsal kesimde tarımla ilgili malların üretimi, son on yılda ulusal GSYİH'nın önemli bir bölümünü, ortalama %4,4'ünü oluşturmaktadır.

Paraguay, soya fasulyesi, pirinç, mısır ve ayçiçeği gibi tahıllar ve yağlı tohumlarda ihracatı ve katma değeri artırmayı hedeflemektedir. Ülke, biyoyakıtlar (2. ve 3. nesil) ve biyoplastikler de dahil olmak üzere yağlar ve yan ürünlerin üretiminde önemli potansiyele sahiptir.

Paraguay, alternatif tıp ve esansiyel yağlardaki fırsatların yanı sıra aromatik ve şifalı bitki ve infüzyonların kullanımında da öne çıkar. Tedarik zinciri, ekonomik ve sosyal kalkınmayı teşvik eden küçük üreticilerin birliklerine ve kooperatiflerine dayanmaktadır. Yaygın bulunabilirlikleri sayesinde Paraguay kendi markalarını geliştirebilir ve nihai ürünlerin üretimi ve imalatı için yatırım çekebilmektedir.

Paraguay tarım sektöründe katma değeri artırmayı hedefleyen bir ülkedir. Maliyet rekabetçiliğiyle et, tahıl, yağlı ürünlerde ve şifalı bitkilerde gelişmiş ürünler geliştirerek yatırım çekmeyi amaçlar.

Hayvancılık

Paraguay, yüksek katma değerli et ve yağlı ürünlerin ihracatında önemli bir potansiyele sahiptir. 2025 yılında Paraguay'daki hayvan varlığı, Ulusal Hayvan Sağlığı ve Kalitesi Hizmeti (Senacsa) tarafından incelenen istatistiklere göre 2,2 milyon baş olarak belirlenmiştir¹³.

2025 yılında Paraguay, hayvansal ürün ve yan ürün ihracatında rekor seviyeye ulaşarak 2024'e göre %10 artışla 2,689 milyar ABD doları gelir elde etmiştir. Bu kapsamda 688 milyon kilo hayvansal ürün ve yan ürün ile 355 milyon kilo et ihraç edilmiş ve bunların değeri 2,130 milyar ABD doları olmuştur¹⁴.

Şili, 104 milyon kilo ihracat ve 643 milyon ABD doları gelire başlıca pazar olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri ise 50 milyon ton ihracat ve 301 milyon ABD doları değerle ikinci sırada yer almıştır. Sığır eti üretimi ve ihracatı, ülkenin GSYH'sinin yaklaşık %12'sini oluşturarak döviz kazandıran ikinci en büyük tarımsal sektör konumundadır.

Paraguay hâlihazırda, resmi sağlık otoritesi olan Ulusal Hayvan Sağlığı ve Kalitesi Hizmeti (SENACSA) gözetiminde ve ithalatçı ülkelerin veterinerlik hizmetleri tarafından düzenli olarak denetlenen, uluslararası standartlara uygun şekilde faaliyet gösteren modern tesislere sahiptir.

Paraguay, sığır eti, sakatat ve yan ürünleri 55'ten fazla ülkeye ihraç etmektedir. Sığır eti sektörü, hem üretilen et miktarı hem de erişilebilir pazarların geliştirilmesi açısından önemli bir büyüme potansiyeline sahiptir. Hayvancılığın yaklaşık %90'ı meralarda ve yaygın (ekstansif)

¹³ <https://www.bcp.gov.py/web/institucional/cuentas-nacionales-trimestrales-cnt->

¹⁴ <https://senacsa.gov.py/servicios/servicios-tecnicos/estadisticas/informes-mensuales/>
<https://drive.google.com/file/d/1qlmkgEJfel7Uvx1zwARw-otcQ2viskga/view>

yöntemlerle yapılmakta olup, bu durum yoğun besi sistemleriyle üretilen ete kıyasla daha yüksek kalite ve daha iyi tat sağlamaktadır.

Uluslararası kalite sertifikalarının uygulanması, izlenebilirliğin artırılması ve üretim düzeyinde teknolojilerin kullanılması yoluyla tüm hayvan türlerinde yetiştiriciliğin önemli ölçüde artırılması ve stratejik pazarlara ulaşılması mümkündür.

2013 yılının sonunda Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü, aşılama ile Paraguay'a şap hastalığından arı ülke statüsünü yeniden vermiştir. Bu durum Paraguay sığır eti ihracatının artmasının önünü açmış ve et ile kümes hayvanları işleme ekipmanları için fırsatlar yaratmaktadır. Mevcut makinelerin onarılmasına duyulan ihtiyaç göz önüne alındığında, bu ekipmanların yedek parçaları da iyi bir ihracat fırsatı oluşturmaktadır.

Sanayi

Ülke ekonomisine en fazla katkı sağlayan sektörlerden biri sanayidir. Paraguay Merkez Bankası (BCP) verilerine göre, imalat ve inşaat sektörleri 2025 yılının üçüncü çeyreğinde Paraguay'ın GSYH'sinin ortalama %29'unu oluşturmuştur.

Ulusal üretimin dörtte birinden fazlasını temsil etmesine rağmen, sanayi sektörü henüz çok gelişmiş değildir¹⁵.

Sektör, aktif nüfusun yaklaşık %20'sini istihdam etmektedir. Ulusal İstatistik Enstitüsü'nün (INE) en son verilerine göre (2025 üçüncü çeyrek), ülkedeki imalat ve inşaat sektörlerinde 633.514 kişi çalışmaktadır¹⁶.

Hafif imalat sektörü son 35 yılda sürekli bir büyüme yaşayarak dünya çapında bir kalkınma motoru haline gelmiştir. Paraguay, yüksek rekabet gücü, işgücü ve düşük maliyetleri, enerji verimliliği, makroekonomik istikrarı ve ekonomik avantajları nedeniyle özellikle tekstil, deri, otomobil parçaları, metalurji (hafif ve ağır), plastik, montaj ve diğer sektörler gibi sektörlerde hafif imalat için cazip bir destinasyon olarak öne çıkmaktadır.

Paraguay'ın, üretim endüstrisi ile ilgili yasalar, vergi teşvikleri, yatırım, otomotiv sektörüne ilişkin politikaları, hammadde ve girdi ithaline yönelik teşvikler ve altyapı geliştirme ile ilgili yasalar dahil olmak üzere imalat sanayini ve yatırımı destekleyen kapsamlı bir mevzuatı bulunmaktadır. Paraguay Merkez Bankası verilerine göre 2023 yılında sanayi sektörünün ihracatı 1.503,7 milyon ABD Doları'na ulaşmıştır¹⁷.

Paraguay, maliyet, üretkenlik ve makroekonomik istikrar avantajlarıyla hafif imalat için elverişli bir ortam sunar. Ülke, yerel ve komşu ülkelerin hammaddelerinden yararlanarak hem bölgesel pazara hem de küresel pazara hizmet etmek isteyen şirketler için stratejik bir destinasyondur.

¹⁵ <https://www.bcp.gov.py/web/institucional/cuentas-nacionales-trimestrales-cnt->

¹⁶

https://www.ine.gov.py/Publicaciones/Biblioteca/documento/299/Boletin%20trimestral_EPHC_3er%20Trimestre%202025.pdf

¹⁷ <https://www.bcp.gov.py/anexo-estadistico-del-informe-economico-i1507>

Sağlam bir yasal çerçeve ve teknik eğitim programlarının desteğiyle Paraguay, hafif imalat sektöründe bir büyüme merkezi olma potansiyeline sahiptir.

Madencilik

Paraguay, uranyum madenciliği ve cevher işleme alanında stratejik potansiyele sahiptir. "Temiz" nükleer enerjiye yönelik artan küresel talep, uranyum ihtiyacını artırmakta ve Paraguay'a bu sektörde rekabet avantajı sağlamaktadır.

Paraguay, madencilik ve maden işleme konusunda uzmanlaşmış altyapıya, lojistiğe ve gerekli işgücüne sahiptir. Uranyum, titanyum ve altının araştırılması ve işletilmesine yönelik imtiyazlar mevcuttur ve şirketler bu yatakların geliştirilmesine ilgi göstermektedir.

3180 Sayılı Maden Kanunu¹⁸ , işletme imtiyazları da dahil olmak üzere, madencilik imtiyazlarının alınması ve kullanılmasına ilişkin koşulları belirlemektedir. Buna ek olarak Paraguay, kaynakların mevcudiyeti, enerji maliyetleri ve su yollarına erişim avantajlarından yararlanarak Bolivya ve komşu ülkelerden gelen madenler için birincil işleme merkezi olarak konumlandırılma fırsatına sahiptir.

Paraguay, uranyum madenciliği ve cevher işleme alanında önemli bir oyuncu olma potansiyeline sahiptir. Rekabet avantajları, elverişli yasal çerçeve ve bölgesel işbirliği fırsatları sayesinde ülke ekonomik açıdan küresel madencilik endüstrisindeki stratejik konumunu güçlendirebilir.

Enerji

Paraguay'daki brüt enerji arzının yaklaşık %76'sı yenilenebilir olup, geri kalan %24'ü tamamen ithal petrol türevlerinden oluşmaktadır. Elektrik, nihai tüketimin yalnızca %19'unu temsil etmekte olup, arzın %60'ı yerel olarak tüketilmekte ve %24'ü ihraç edilmektedir.

Paraguay, dünya biyoyakıt sektöründe önemli bir oyuncu olma potansiyeline sahiptir. Hükümet biyoyakıtlara olan ilgisini dile getirmiş ve biyoyakıt üretimini ve tüketimini teşvik edecek mevzuatı kabul etmiştir. Yakın zamana kadar Paraguaylı firmalar yerel pazar ve ihracat için şeker bazlı etanol üretimine ve yerel pazar için küçük kırsal üreticiler tarafından biyodizel üretimine odaklanıyordu.

2019 yılında Paraguay hükümeti, ABD teknolojisini kullanarak büyük ölçekte hidro-işlem görmüş bitkisel yağ kullanarak yenilenebilir dizel ve havacılık gazyağı üretecek bir projeye Serbest Bölge rejimi verdi. Böylelikle, biyodizel ve etanol üreticilerinin üretimini artırmaya ve ihracatı genişletmeye imkan sağlanacaktır. Tesis inşaatı projeleri ve üretimin genişletilmesi, ABD'li inşaat ve inşaat malzemeleri ile biyoyakıt işleme makineleri tedarikçilerine satış fırsatları sunacaktır.

¹⁸ <https://digestolegislativo.gov.py/detalles&id=4098>

Hizmetler

Paraguay Merkez Bankası'nın (BCP) 2025 yılının üçüncü çeyreğine ilişkin verilerine göre, Paraguay'da hizmet sektörü ulusal GSYH'nin %46'sını oluşturmaktadır. Ayrıca Ulusal İstatistik Enstitüsü (INE), sektörün 2025 üçüncü çeyreğinde 2.145.726 kişiyi istihdam ettiğini belirtmiştir¹⁹.

Hizmet sektörü, çok sayıda küçük işletmeden oluşan oldukça parçalı bir yapıya sahiptir. Son yıllarda ticari dağıtım ve finansal hizmetler sektörlerinde önemli bir genişleme ve modernleşme yaşanmıştır. Kamu hizmetlerinin büyük bir kısmı, Ulusal Elektrik İdaresi (ANDE), Petróleos Paraguay (PETROPAR), ESSAP ve COPACO gibi devlet tekelleri tarafından sağlanmaktadır.

Özel telekomünikasyon şirketleri (mobil telefon ve internet), yabancı bankalar, süpermarket zincirleri ve daha sınırlı ölçüde karayolu taşımacılığı şirketleri de görece bir büyüme yaşamıştır.

¹⁹ [https://www.bcp.gov.py/web/institucional/cuentas-nacionales-trimestrales-cnt-https://www.ine.gov.py/Publicaciones/Biblioteca/documento/299/Boletin%20trimestral EPHC 3er%20Trimestre%202025.pdf](https://www.bcp.gov.py/web/institucional/cuentas-nacionales-trimestrales-cnt-https://www.ine.gov.py/Publicaciones/Biblioteca/documento/299/Boletin%20trimestral%20EPHC%203er%20Trimestre%202025.pdf)

4. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR VE DİĞER BİLGİLER

İş Kültürü

Paraguaylılar geç kalabilir, ancak ziyaretçilerin iş toplantılarına vaktinde katılım sağlaması beklenir. İş randevuları genellikle 10 ila 20 dakika geç başlar.

- Kişisel ilişkiler iş ilişkilerinden daha önemlidir.
- Toplantı başlamadan önce meslektaşlar ile sohbet için zaman ayrılması önemlidir.
- Müzakere ve karar alma süreci yavaş ilerlemektedir.
- Paraguay'da iş kültüründe yüz yüze iletişim hayati öneme sahiptir.

Para Kullanımı

Paraguay guarani (PYG), Paraguay Cumhuriyeti'nin ulusal para birimidir. Guarani, döviz (forex) piyasasında PYG olarak kısaltılır ve ₲ sembolüyle gösterilir.

Paraguaylı tüccarlar çoğunlukla nakit parayı tercih eder; büyük şehirlerde ise kredi kartı ve dijital cüzdan kullanımı oldukça yaygındır.

Pasaport ve Ülkeye Geçici Giriş Vizesi Uygulaması

Yabancılar, yetişkinler ve reşit olmayanlar, ülkeye girişlerinin niteliğine göre belirlenen bir süre boyunca en fazla doksan (90) takvim gününe kadar ülkede kalabilirler.²⁰

Paraguay'a girişinizi kaydederken, göçmenlik dairesi, geçici olarak ikamet eden her yabancıya Ülkeye Giriş Kanıtı (ülkeye giriş damgası) verecektir. Yaptırımlardan kaçınmak için bunu saklamanız ve ülkeden ayrılırken ibraz etmeniz gerekmektedir. Yabancı vatandaşlardan ülkeye giriş sırasında sunulan kalış süresi gibi bilgileri doğrulamaları istenmektedir.

Ülkeye süresi dolmak üzere olan bir seyahat belgesiyle giriş yapmanız durumunda, göçmenlik dairesi belgenin son kullanma tarihini dikkate alarak ilgili kalış süresini belirleyecektir.

Türk vatandaşlarından 90 güne kadar kalışlarda turist vizesine gerek yoktur.

Ülkede geçici kalacak yabancıların (yerleşik olmayanların) giriş ve çıkışta ibraz etmeleri gereken belgeler:

1. Geçerli pasaport veya; menşe ülkede geçerli kimlik belgesi (MERCOSUR dahilinde seyahat için geçerlidir).

²⁰ <https://migraciones.gov.py/entrada-y-salida-del-pais/requerimientos-migratorios-de-ingreso-y-salida-del-paraguay/>
<https://migraciones.gov.py/entrada-y-salida-del-pais/requerimientos-migratorios-de-ingreso-y-salida-del-paraguay-de-menores/>
<https://migraciones.gov.py/informacion-sobre-visas/>

2. Dışışleri Bakanlığı tarafından sağlanan Konsolosluk veya Varış Vizesi (Paraguay'a giriş için vizenin gerekli olduğu durumlarda).
3. Ülkeye Giriş Kanıtı (Pasaporttaki göçmenlik damgası veya Paraguay'a giriş kaydı sırasında Ulusal Göç Müdürlüğü müfettişı tarafından damgalanıp teslim edilen göçmenlik kartı).

Resmi Tatiller ve Mesai Saatleri

2026 Tatil Takvimi²¹ :

- 1 Mart – Ulusal Kahramanlar Günü: Pazar, Pazartesiye alınmıştır.
- 2 ve 3 Nisan – Kutsal Hafta: Perşembe ve Cuma.
- 1 Mayıs – İşçi Bayramı: Cuma.
- 14 ve 15 Mayıs – Ulusal Bağımsızlık Günü: Perşembe ve Cuma.
- 12 Haziran – Chaco Barış Günü: Cuma, Paraguay milli takımının Dünya Kupası'ndaki ilk maçıyla aynı güne denk gelmektedir.
- 20 Haziran – Ulusal Anayasaya Bağlılık Yemini: Cumartesi, Pazartesiye alınmıştır.
- 15 Ağustos – Asunción'un Kuruluşu: Cumartesi, resmi tatil.
- 29 Eylül – Boquerón Muharebesi: Salı, 28 Eylül Pazartesiye alınmıştır.
- 8 Aralık – Caacupé Bakiresi: Salı, resmi tatil.
- 25 Aralık – Noel Günü: Cuma.

Mevcut mevzuata göre, uzun hafta sonları oluşturmak amacıyla 1 Mart, 12 Haziran, 20 Haziran ve 29 Eylül tarihlerindeki tatillerin tarihleri değiştirilebilmektedir.

Normal çalışma saatleri günde sekiz saat, haftada ise 48 saattir. Gece çalışanları için bu sınır gecede yedi saat ve haftada 42 saat iken, karma çalışma programına sahip çalışanlar için bu sınır gece veya gündüz yedi buçuk saat ve haftada 45 saattir.

Fazla mesai dahil toplam çalışma saati günde 11 saati geçemez. Maksimum fazla mesai saatleri günde üç saat ve haftada dokuz saattir.

Çalışma saatleri pazartesi cumaya sabah 8.00 ile 12.00 ve 14.30 ile 18.00 arası ve cumartesi günü 08.00 ile 12.00 arasındadır. Banka saatleri pazartesi cumaya 08:30 - 16:00 arasındadır ve lobi saatleri genellikle sadece 13:30'a kadardır.

Yerel Saat

Asuncion, Paraguay için geçerli saat dilimi GMT-3'tür.

²¹ <https://delparaguay.com.py/nota/estos-son-los-feriados-que-tendra-el-2026>

5. ŞİRKET KURULUŞU VE İŞ YAPMA İLE İLGİLİ BİLGİLER

Şirket Türleri

Bir ticari kuruluşun veya şirketin Paraguay'da bir yapı olarak benimseyebileceği ana şirket türleri şunlardır²²:

- **Halka Açık Limited Şirket (S.A.)**

Halka Açık Limited Şirketler, ortakların koyduğu sermayenin hisse senetleriyle temsil edildiği ticari şirketlerdir; ortaklar üçüncü şahıslara karşı yalnızca kendi katkı payları tutarında sorumludurlar, çünkü şirket sosyal yükümlülüklerden yalnızca mal varlığıyla sorumludur.

Şirketin kamu nezdinde kurulması ve kuruluş sözleşmesinde; ortakların adı, adresi, süresi, şirket amacı, taahhüt edilen sermaye miktarı, hisselerin sayısı ve nominal değeri, yönetim ve kontrol şekli ve kuralları, hangi kâr ve zararların dağıtılacağı ve şirket faaliyetlerine ilişkin diğer hükümlerin yer alması gerekir.

Paraguay'daki en yaygın şirket türüdür. Diğer yargı bölgelerindeki halka açık limited şirkete (PLC) benzer. En az iki hissedar ve aylık yasal asgari ücretin 1.000 katı tutarında asgari sermaye katkısı gerektirir.

- **Limited Şirket (S.R.L.)**

Limited Şirketler (S.R.L.), gerçek veya "tüzel" olabilen iki veya daha fazla kişi tarafından bir sosyal sözleşme aracılığıyla kurulan şirketlerdir. Bu şirketlerin bankacılık, sigorta, sermaye, tasarruf ve Halka Açık Limited Şirketler aracılığıyla kurulması gereken Genel Mevduat Depoları gibi başka tür bir şirket aracılığıyla yürütülmesi gereken faaliyetleri yürütmeleri yasaktır.

Bu tür bir şirket, sorumluluğun katkı tutarıyla sınırlandırılması, az sayıda ortağa sahip olunması (en fazla 25), hisseli sermayenin kıymetli evraklarının temsili olmayan hisselerle bölünmesi ile karakterize edilir. En az iki ortak ve aylık yasal asgari ücretin 1.000 katı tutarında asgari sermaye katkısı gerektirir.

- **Kollektif İsim Ortaklığı**

Sosyal yükümlülüklerden sınırsız ve müştereken sorumlu olan yetki devrine sahip iki veya daha fazla ortaktan oluşurlar. Tüm ortakların sınırsız sorumluluğa sahip olduğu alelade bir ortaklıktır.

- **Sınırlı Ortaklık**

Bu tür şirketlerde sosyal yükümlülüklerden müştereken ve sınırsız olarak sorumlu olan genel ortaklar ve katkı payı tutarına kadar sorumlu olan komandit ortaklar bulunmaktadır.

- **Hisselerle Sınırlı Ortaklık**

Aynı zamanda genel ve sınırlı ortaklara sahiptir ve bu ortakların katkıları hisselerle temsil edilmektedir. Paylarla sınırlı bir ortaklıktır. En az bir ortağın sınırsız sorumlu ve bir de sınırlı

²² <https://www.mic.gov.py/eas-sa-y-srl-en-que-se-diferencian-estas-tres-constituciones-de-empresas/>
<https://www.mic.gov.py/abri-tu-empresa/>

sorumlu olmasını gerektirir. Komandit ortakların sorumluluğu, koydukları sermaye miktarıyla sınırlıdır.

• **Bireysel Limited Şirket (E.I.R.L.)**

Ticaret yapma ehliyetine sahip her gerçek kişi tarafından belirli bir sermaye ayrılarak kurulabilir.

Şirket Kurma Prosedürü

Paraguay hükümeti, yabancı şirketlerin şube veya yan kuruluş kurmasına izin vermektedir²³. Şube ofisine yasal olarak yetkilendirilmiş bir temsilci başkanlık etmeli ve oy kullanan kurul üyelerinin Paraguay'da ikamet etmesi gerekir. Aşağıda listelenen belgeler, bir noter ve merkez ofisin bulunduğu ülkedeki Paraguay Konsolosu tarafından onaylanmalı ve Asuncion'daki Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'ndaki Ticaret Kamu Siciline dosyalanmalı ve kaydedilmelidir. Sistema Unificado de Apertura y Cierre de Empresas (<http://www.suace.gov.py/>), hükümetin bir şirketi kaydettirmek için tek penceresidir. İşlem yaklaşık bir ay sürer.

Gerekli belgeler:

1. Şirketin kuruluş belgeleri ve tüzüğü;
2. Genel merkezin menşe ülkesindeki meşruiyetini onaylayan, yetkili bir hükümet yetkilisinden veya genel merkezin bulunduğu ülkedeki Ticaret Odasından alınmış bir sertifika;
3. Genel merkezden, bağlı kuruluş veya şube ofisindeki yönetim sorumluluklarını bu şekilde belirlenen kişi veya kişilere devreden yasal belgeler; ve
4. Yönetim Kurulu toplantısının tutanakları:

Paraguay Cumhuriyeti'nde bir şube ofisi kurulmasına karar vermek;
Şube ofisine nominal sermaye tahsis etmek (ihracat faaliyetleriyle ilgiliyse en az 10.000 \$);
Şube ofisinin Paraguay'da bir ikametgahını kurmak;
Şube ofisini yönetecek kişi veya kişileri belirlemek; ve
Şube ofisini yönetmek üzere atanan kişiye yetki vermek.

- Şirket Türleri (temsilcilik, yurt dışı şube, ticari acentelik dahil)

Yasal Şirketlerin Açılışı

Yasal ortaklık, iki veya daha fazla kişinin şirket kurmaya karar verdiği sözleşmedir. Paraguay yasalarına göre, şu tüzel kişilik türleri vardır: adi ortaklık, limited ortaklık (adi veya anonim), limited şirket ve halka açık limited şirket ile şube, acenta veya temsilcilik adı verilen özel bir sınıftır.

Şirket Açma ve Kapatma Sisteminde (SUACE)²⁴ yasal şirket açma süreci şu belgelerle sonuçlandırılır: Şirketin tapusu, tüccarın kaydı, Tek Vergi Mükellefi Kaydı (RUC) (SET), işverenin Sosyal Güvenlik Kurumu (IPS) ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (MTESS) nezdinde kayıtlı olduğuna dair belge

²³ <https://www.suace.gov.py/wp-content/uploads/2018/10/REQUISITOS-APERTURA-JURIDICAS.pdf>
<https://www.vouga.com.py/wp-content/uploads/2025/03/GUIA-SOCIEDADES-ESPANOL.pdf>

²⁴ <https://suace.gov.py/>

İşlemin gerçekleştirilebilmesi için başvuru formu ilgili tarafça veya usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş bir kişi tarafından sunulabilir.

Gerekli tüm belgelerin fiziki ortamda ibraz edilmesi gerekmektedir.

Basitleştirilmiş Hisse Senedi Yoluyla Şirket Açılışı (EAS)

İşlemlerin çevrimiçi ortamda yapılması, daha kısa sürede şirket açılmasına olanak sağlar²⁵. Basitleştirilmiş Hisse Şirketi (EAS), yapısı tamamen elektronik ortamda, yaklaşık 72 saat içerisinde, sıfır maliyetle tamamlanan bir tüzel kişidir. Asgari sermayeye ihtiyaç bulunmamaktadır. Tek kişiden oluşabilmekte ve diğer fayda ve avantajların yanı sıra kişisel varlıklar da korunmaktadır.

EAS, izin gerektiren özel düzenlemelere sahip faaliyetler hariç olmak üzere ticari, endüstriyel ve hizmetler gibi her türlü yasal faaliyeti gerçekleştirebilir.

Yabancı uyruklu bir kişi, Paraguay uyruklu veya Paraguay'da daimi ikamet sahibi bir Yasal Temsilcisi olduğu sürece bir EAS oluşturabilir ve üyesi olabilir.

Tüzel Şirket Açılışı (Yabancı Şirketin Şubesi)

İşlemin gerçekleştirilebilmesi için başvuru formu ilgili tarafça veya usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş bir kişi tarafından sunulabilir²⁶.

Gerekli tüm belgelerin fiziksel ortamda sunulması gerekmektedir.

Şirketin yurt dışında kurulu olması ve yurt içinde şube açmak istemesi halinde, aşağıdaki belgeleri içeren bir kamu senedi aslını ibraz etmesi gerekmektedir:

- a) Menşe ülkenin anayasa tüzüğü, usulüne uygun olarak yasallaştırılmış (aslı).
- b) Paraguay'da usulüne uygun olarak yasallaştırılmış bir şube veya kuruluş kurulmasına ilişkin anlaşma
- c) Yabancı şirketin sahipleri, yöneticileri veya temsilcileri Paraguaylı kimlik kartının 1 (bir) adet onaylı nüshasını ibraz etmelidir.

Prosedür yasal bir şirketin açılması prosedürüyle aynıdır.

Bireysel Limited Şirket (EIRL) Açılışı

Bireysel Limited Şirketi (EIRL), kişisel varlıkların ticari varlıklardan ayrılmasına izin veren bir tüzel kişiliktir²⁷. Bu sayede, kusurlu veya kasıtlı iflas durumları dışında, işletme iflası

²⁵ <https://www.mic.gov.py/que-son-las-empresas-por-acciones-simplificadas-y-como-crear-una-en-paraguay/#:~:text=%C2%BFC%C3%B3mo%20tramitar%20una%20EAS?,o%20extranjero%20con%20c%C3%A9dula%20paraguaya.>

²⁶ <https://infonegocios.com.py/infolegal/establecimiento-de-una-empresa-del-extranjero-en-paraguay-la-sucursal-con-relacion-a-otras-figuras-societarias>
https://e-notaria.com.py/servicios-profesionales/empresas/constitucion-de-sucursales/?srsId=AfmBOooFZaBFcjdeY1qg0oL2R6pHJxz6s_CnYYlQiy00QC8AncAr2V

²⁷ <https://www.suace.gov.py/wp-content/uploads/2018/05/Req-EIRL-16.05.2018.pdf>

durumunda kişisel varlıklar etkilenmeyecektir. Bu ayrımın sağlanabilmesi için şirketin işlemlerinin belgelenmesi ve kayıt altına alınması gerekmektedir.

Bu tür bir şirket kurulurken asgari 2.000 yevmiye tutarında bir sermaye yatırılması gerekmektedir (Adalet ve Çalışma Bakanlığı'nın 147/98 sayılı Kararı).

Bir EIRL açmak için başvuruda bulunmadan önce, başvuru sahibinin noterden aşağıdaki belgeleri alması gerekir:

- Adli Kayıt Ücretinin Ticaret Siciline Ödendiğine İlişkin Belge
- İstinaf Teminatı (Kamu Sicilleri Genel Müdürlüğü Form 1)
- Adli Karar
- Tüzel Kişi ve Dernek Kayıt Tutanakları
- Kamu senedi

Şirketin Kamu Siciline kaydı için adli karar alındıktan sonra, başvuru sahibinin 15 gün içinde geniş tirajlı bir gazetede 5 adet yayımını yapması gerekmektedir.

- Yurt dışında kurulmuş şirketlerin doğrudan şubeleri

Yurt dışında kurulan şirketler, kurumsal amaçları kapsamındaki faaliyetlerin mutad olarak uygulanması için Paraguay'da yürürlükte olan kanun hükümlerine tabidir.

Ancak varlıkları ve kapasiteleri ikametlerinin bulunduğu ülkenin kanunlarına tabidir.

Bankacılık Mevzuatı

Bankacılık Mevzuatı bankaları ve finans şirketlerini düzenler²⁸. Bankacılık Mevzuatı, Paraguay Merkez Bankası'nın yönetimi altındadır. Merkez Bankası özerk olarak faaliyet göstermektedir.

Merkez Bankası tarafından düzenlenen finans sektörü aynı zamanda bankaların hizmet vermediği daha küçük tüketici operasyonlarından sorumlu on bir finans şirketini de içermektedir. Bankacılık sistemi çoğunlukla hem yerel hem de yabancı para cinsinden kısa ve orta vadeli kredilerle (ticari işlemler için olağan maksimum süre on iki aydır, ancak araçlar ve evler için özel finansman daha uzun vadeli olarak mevcuttur) çalışmaktadır.

Paraguay'da ayrıca Merkez Bankası'nın yetki alanına girmeyen büyük bir kredi birliği bulunmaktadır. Kredi birlikleri toplam finansal sistem varlıklarının üçte birini tutabiliyor olmakla birlikte varlıkları Merkez Bankası verilerine dahil edilmemektedir.

²⁸ https://www.bcp.gov.py/documents/20117/406734/ley_no-861_96-general-de-bancos-financieras-y-otras-entidades-de-credito.pdf/906dd36a-a805-7925-3986-c7cc6981169c?t=1742921340546
<https://www.bcp.gov.py/ley-organica-del-bcp>
<https://www.bcp.gov.py/web/institucional/w/poder-ejecutivo-promulg%C3%B3-modernizaci%C3%B3n-de-la-ley-de-bancos#:~:text=La%20Ley%20861/96%20tiene,rol%20de%20regulador%20y%20supervisor.>

Paraguay'da banka hesabı bulunmayan vatandaşların sayısı yüksektir. Dünya Bankası 2022'de yetişkinlerin yalnızca yüzde 54'ünün bir bankada veya başka bir finans kuruluşunda bir hesaba sahip olduğunu açıklamıştır. Paraguaylıların çoğu para biriktirmek ve para aktarımı yapmak için alternatif yöntemler kullanır. Son yıllarda bu boşluğu doldurmak amacıyla e-cüzdanların kullanımı oldukça artmıştır.

10.000 ABD Doları'nın üzerindeki işlemlere ilişkin banka raporlama gereklilikleri dışında, döviz işlemleri üzerinde herhangi bir kontrol bulunmamaktadır. İthalatçılar ve ihracatçılar ticari bankalarda, finans şirketlerinde veya döviz bürolarında mevcut piyasa kuru üzerinden serbestçe döviz alıp satabilirler.

Vizeler

Yabancılar ülkeye yerleşik veya yerleşik olmayan olarak kabul edilebilir. Yerleşik kişiler kalıcı veya geçici olabilir²⁹.

Daimi ikamet

Bu kategoride ülkeye kalıcı olarak yerleşmek isteyen yabancı yatırımcı ülkeye giriş yapabilir. Bu amaçla, yetkililerin ülkenin kalkınması açısından faydalı olduğunu düşündüğü her türlü faaliyeti geliştirmek için mali ve teknolojik kaynak aktaracağı varsayılır. Kabul edildikten sonra ülkede süresiz olarak ikamet edebilir. Verilen belge Daimi Giriş Kartıdır.

A. Geçerlilik: 2.406/04 sayılı Kanun, Göç Genel Müdürlüğü tarafından verilen ikamet izninin, kalışın iptalini veya sınır dışı edilmesini gerektirebilecek sebeplerden herhangi birinden kaynaklanmadığı sürece yenilenmesini muaf tutmaktadır.

B. Paraguay Kimlik Kartının her on (10) yılda bir yenilenmesi gerekmektedir.

Geçici ikamet

Yurt dışından gelen yabancı girişimcilerin, yöneticilerin ve yetkililerin ülkeye girebilecekleri ve kabul edilmelerini sağlayan faaliyetler süresince ülkede kalabilecekleri kategoridir.

Geçici ikametın süresi 1 (bir) yıl olup, mesleğe, faaliyete ve/veya yerleşme nedenine bağlı olarak izin verilen süre kadar beş defaya kadar yenilenebilir. Mercosur ülkeleri için, geçici ikamet 2 (iki) yıl süreyle geçerli olacaktır; Paraguay'daki ikamet süresini uzatmak için kartın son kullanma tarihi geçmeden önce Geçici İkameti tercih etmek (978/96 sayılı Kanuna göre) veya Kalıcı İkamete başvurmak gerekecektir. Düzenlenen belge Geçici Giriş Kartıdır.

Yerleşik Olmayanlar ve Belirsiz İkamet

Yabancılar, olası yatırımlarıyla ilgili bazı hususları tespit etmek amacıyla ülkeye turist veya yatırımcı olarak girebilirler. Turist olarak ülkede 90 günlük bir süre boyunca kalabilirler (aynı süre için bir kez uzatılabilir), yatırımcı olarak ise beş günden fazla olmamak üzere (haklı nedenle uzatılabilir) bir süreye sahip olacaklardır. Kendi hesabına veya bakmakla yükümlü olduğu kişi olarak ücretli veya kazanç getiren işler yapamaz.

²⁹ <https://migraciones.gov.py/>

Yerleşik olmayan yabancılara veya ülkede kalış süreleri sona eren ve ülkede kalışlarını düzenleme yetkisi verilen geçici ikamet sahibi yabancılara Göç Genel Müdürlüğü tarafından 6 (altı) yılı geçmemek üzere aynı dönem için yalnızca bir kez uzatılabilen belirsiz ikamet izni verilecektir.

Bu durumda verilen belge Belirsiz İkamet Belgesidir.

Prosedürler ve Gerekli Belgeler

Yabancı yatırımcının Göç Genel Müdürlüğü'nde daimi veya geçici ikamet hakkı elde etmesi için gerekli adımları atması gerekmektedir. Bu işlemler yurtdışında (Paraguay Başkonsolosluğu aracılığıyla) veya Paraguay'da yapılabilir. Daimi veya geçici ikamet için ek belgeler talep edilebilmektedir.

Başvurmak için aşağıdaki belgelerin sunulması gerekmektedir:

- Kendi ülkesinde düzenlenmiş geçerli pasaport veya kimlik kartı.
- Medeni durumunu gösteren doğum, evlilik veya boşanma belgesi.
- Son 5 yıla ait, menşei veya ikamet ülkesinden alınmış güncel sabıka veya polis kaydı belgesi.
- Yabancılar için Ulusal Polis Bilgisayar Departmanı tarafından verilen polis kayıtları.
- Yetkili bir doktor tarafından verilen ve Sağlık Bakanlığı onaylı, psikofiziksel sağlığın bulunduğunu ve bulaşıcı hastalık bulunmadığını belirten sağlık sertifikası.
- Yetkili polis karakolu veya mahkeme tarafından verilen ikamet belgesi.
- Ülkeye giriş ve kalış belgesi.
- Zorunlu olan ülkeler için konsolosluk vizesi.
- İki adet renkli fotoğraf (2,5 x 2,5).

Yabancı dildeki belgeler, pasaport da dahil olmak üzere, Yüksek Adalet Divanı'na kayıtlı bir tercüman tarafından İspanyolcaya çevrilmelidir. Menşei veya ikamet ülkesinin belgeleri apostilli olmalı (düzenleyen ülke Lahey Sözleşmesini imzalıyorsa) veya değilse, yurtdışındaki Paraguay Başkonsolosluğu tarafından onaylanmalı ve Asunción'daki Dışişleri Bakanlığı tarafından tasdik edilmelidir.

Bu işlemin toplam süresi 4 aydır.

Başvuru sahibinin ülkeye 70.000 (yetmiş bin) ABD Doları eşdeğeri veya üzerinde yatırım yapacak kişi olması durumunda (Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın Yabancı Yatırımcı Belgesi'nin SUACE sistemi üzerinden verilmesi için gerekli şartları ve usulleri belirleyen 236 Sayılı Kararına göre) ilgili belgelerin öncelikle SUACE'ye sunulması gerekmektedir ve yukarıda belirtilen 4 aylık süre 30 güne indirilir.

Kaynak: T.C. Buenos Aires Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği